

با شتيك نه خولقيين به ناوی كيشه باكوری عيراق

ئا. : بهكر شوانی

مههد عهلی بیراند - رۆژنامهی حوریهت ۲۰۰۳/۷/۱۵:

(ئهگەر هیمانه رهفتار نهکەین و لهسەر بنه‌مای ههست و سۆز بجولین و به بیانوی ئه‌وهی "سه‌روه‌ریمان له دهست ده‌چیت" به‌رده‌وام بین له‌سەر وروژاندنی رای گشتی، ئه‌وا بێ ئه‌وهی پێویست بکات گرفتیک به ناوی کیشهی عیراق بۆ خۆمان دروست ده‌کەین و په‌هه‌نده‌کانی کیشهی کوردیش له ولاتی خۆمان گه‌وره‌تر ده‌کەینه‌وه. سه‌رچاوهی نا‌ئارامی من و زۆر که‌سانی تریش بۆ پێشهاته‌کانی عیراق ده‌گه‌رێته‌وه. جا ئه‌گه‌ بێت و هه‌رچی زووتر بارو‌دۆخه‌که کۆنترۆل نه‌کړی، ئه‌وا باکوری عیراق ده‌بێته سه‌رچاوهی کیشه‌یه‌ک که تورکیا به دهستی خۆی ده‌یخولقیی. تورکیا له‌گه‌ل تێپه‌رپوونی کاتدا زیاتر کورده‌کانی عیراق وه‌کو دوژمن ده‌بینی، گومانیشمان نیه که به‌شیک له کورده‌کانی عیراقیش به هه‌مان شیوه له تورکیا ده‌روانن. ئه‌وه‌پیش ده‌زانین که کورده‌کان ده‌یان‌ه‌وێ سه‌ره‌تا سه‌ربه‌خۆیی خۆیان مسۆگه‌ر بکه‌ن یاخود له چوارچێوهی کۆنفیدرالیه‌که‌دا سیسته‌می خۆیان دابمه‌زینن و پاشان له‌گه‌ل کورده‌کانی تورکیادا یه‌ک‌بگرن و خه‌ونی کوردستانی گه‌وره به‌دی به‌ینن. به‌لام ئیمه هه‌لو‌ئێستی تورکیا له به‌رامبه‌ر ئه‌م مه‌سه‌له‌یه‌دا به هه‌له ده‌زانین، ئه‌م ره‌فتارانه پێ له گه‌وره بوونه‌وهی کیشهی کورد ناگړی، به‌لکو به پێچه‌وانه‌وه ئالۆزتری ده‌کات و پووبه‌ری زۆنگاوه‌که فراوانتر ده‌کاته‌وه. تورکیا وینه‌یه‌کی وا ده‌داته ده‌سته‌وه که ده‌یه‌وێ سوپا برژینیه‌ باکوری عیراقه‌وه و پێشهاته‌کان کۆنترۆل بکات و تورکمانه‌کان رێکبخات و مه‌شقیان داب‌دات و پێ چه‌کیان بکات و بیانکات به گۆی کورده‌کاندا. لێپرسراوان (سه‌ربازی و مه‌ده‌نی) له لێدوانه‌کانی‌دا باکوری عیراق ده‌کوته‌وه. ده‌روازه‌ی خاپووریش که به سه‌رچاوه‌ی ئابوری باکوری عیراق داده‌نری، هه‌میشه له‌لایه‌ن تورکیاوه سنوردار ده‌کړی، هه‌ر وه‌کو ئه‌وهی تورکیا ئه‌و ده‌روازه‌یه بۆ سزادانی کورده‌کانی عیراق به‌کار به‌ینی. به کورتی و به پوختی، وا ده‌رده‌که‌وێ که تورکیا مه‌یلی هه‌یه باکوری عیراق وه‌کو هه‌ریمێکی دوژمن به‌خۆی ببینی.)

نه‌مه‌ریکا له مه‌سه‌ی تورکماندا نه‌نقهره‌ی راچله‌کاند

سه‌دات ئه‌رگین - رۆژنامهی حوریهت ۲۰۰۳/۷/۱۵:

(به‌ر له شه‌ری ئه‌مه‌ریکا، یه‌کیک له ناوه گرنه‌گه‌کانی هه‌موو کۆبوونه‌وه‌کانی نیوان ئه‌مه‌ریکا و ئۆپۆزیسیۆنی عیراق، سه‌نعان ئه‌حمه‌د ئاغا بوو که سه‌رۆکی به‌ره‌ی تورکمانی ناسراو به نزیکیه‌تی له نه‌نقهره‌یه. له زنجیره کۆبوونه‌وه‌یه‌کی سه‌رانی ئۆپۆزیسیۆندا که به سه‌رپه‌رشتی زالمای خه‌لیلزادی نوینه‌ری سه‌رۆک جۆرج بوش له نه‌نقهره به‌سترا، ئاغا وه‌کو تاقانه نوینه‌ری ره‌وای تورکمانه‌کانی عیراق به‌شداری کردبوو. ته‌نانه‌ت ئیمزای ئاغا به‌سه‌ر ئه‌و په‌یمان‌ه‌شه‌وه هه‌بوو که رۆژی ۱۹ی ئادار سه‌باره‌ت به بناغه‌کانی سیاسی داها‌تووی عیراق مۆرکرا. به کورتی، ئه‌مه‌ریکا به‌ر له شه‌ر، ئاغای وه‌کو نوینه‌ری فه‌رمی تورکمانه‌کان پێ قه‌بول بوو، به‌لام ئیستا له لیستی ناوه‌کانی ئه‌نجومه‌نی کاتی ده‌سه‌لاتی عیراقدا که پێرێ کۆبۆوه، ناوی ئاغا به‌دی ناگړی. ئه‌نقهره هه‌فته‌ی رابردوو چاوه‌رێ بوو که تاقانه پۆستی تورکمانه‌کان له‌و ئه‌نجومه‌نه‌دا بدرێ به سه‌رۆکی به‌ره‌ی تورکمانی و ئه‌مه چاوه‌روانیه‌کی به په‌رۆشی تورکیا بوو و پێشتریش له پێی که‌ناله دیپلۆماتیه‌کانه‌وه به حکومه‌تی ئه‌مه‌ریکا گه‌یه‌نرابوو. به‌دی

نههاتنی ئەم داخوازه به واتای خهیاڵ شکاندنه بۆ تورکیا. به ئاسانی دهگهینه ئەو ئەنجامه‌ی که دوورخستنه‌وه‌ی پارته‌کی نزیک له تورکیا له‌لایه‌ن بریهمه‌روهه، به واتای ئەوه‌یه که ئەمه‌ریکا ده‌یه‌وێت تورکیا له هاوکێشه‌ی تایبته به داهاووی سیاسی عێراق به‌ه‌وێژێته‌ ده‌روهه. ده‌زانری که بریهمه‌ر له کاتی ئاماده‌کردنی لیسته‌ی ١٣ شیعی و ٥ سونی و ٥ کورد و کرسیان و تورکمانیکدا بۆ ئەنجومه‌نی کاتی ده‌سه‌لات، له نزیکه‌وه‌ راوێژی به بارزانی و تاله‌بانی کردووه و له‌مه‌شه‌وه‌ پوون ده‌بیته‌وه‌ که سه‌ره‌رای سیاسه‌تی ئەمه‌ریکا بۆ هاویشته‌نه‌ ده‌روه‌ی به‌ره‌ی تورکمانی و تورکیا له هاوکێشه‌ی عێراق، قیتۆی گرووپه‌ کوردیه‌کانیش کاریگه‌ر بووه له دوور خستنه‌وه‌ی به‌ره‌ی تورکمانی له ئەنجومه‌نی ده‌سه‌لات. لێره‌دا جاریکی تر هاوپه‌یمانیی ئەمه‌ریکا و کورده‌کانی عێراق له دژی تورکیا دووباره‌ ده‌بیته‌وه‌.

www.kurdistanet.org
کوردستان نێت